

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722010029
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6722010029.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre pokračovací prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. novembra 2023 v Banskej Bystrici, o odvolaní obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/6/2022 zo dňa 14. júna 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/6/2022 zo dňa 14. 06. 2023 vo výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku

o d s u d z u j e

obžalovaného A. B., nar. XX. XX. XXXX vo C., trvale bytom D. E. XXXX/XX, C., t. č. F. A. G. XXXX/XX, H. H.,

podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 200 (dvesto) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona trest povinnej práce je obžalovaný povinný vykonať najneskôr do 1 roka od nariadenia výkonu tohto trestu.

Podľa § 55 ods. 3 Trestného zákona trest povinnej práce je obžalovaný povinný vykonávať osobne a vo svojom voľnom čase, bez nároku na odmenu.

Podľa § 55 ods. 1, § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona je obžalovaný povinný počas výkonu trestu povinnej práce zaplatiť dlh na poistnom.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie okresného prokurátora zamietajú.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) sp. zn. 5T/6/2022 zo dňa 14. 06. 2023 bol obžalovaný A. B. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným z pokračovacieho prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že ako samostatne zárobkovo činná osoba vykonávajúca živnostenskú činnosť

- v čase od 24. 04. 2002 do 14. 08. 2019 ako živnostník pod obchodným menom A. B., IČO: 40 239 128, s miestom podnikania D. E. XXXX/XX, C., na základe živnostenského listu a následne osvedčenia o živnostenskom oprávnení vydaných OÚ Zvolen odbor živnostenského podnikania,

- v období od 18. 01. 2019 až doposiaľ ako finančný agent a poradca registrovaný v Registri finančných agentov a poradcov, podriadený finančný agent registračné číslo 242762 pod menom A. B., IČO: 40 239 128, s miestom podnikania D. E. XXXX/XX, C., registrovaný v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení ako samostatne zárobkovo činná osoba pre účely sociálneho poistenia v Sociálnej poisťovni pobočka Zvolen, Š. Moyzesa 1369/52 a registrovaný od 01. 01. 2009 v Union zdravotná poisťovňa a. s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava 814 53, IČO: 36 284 831, v zmysle zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v platnom znení pre účely zdravotného poistenia, vedomý si svojej zákonnej povinnosti uhrádzať mesačné poistné na účely sociálneho poistenia z vymeriavacieho základu, v zmysle ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení a na účely zdravotného poistenia v zmysle ustanovení zákona č. 580/2004 Z. z. v platnom znení tam určeným spôsobom, v tam určených výškach a lehotách,

- za obdobie mesiacov október 2017 až január 2021 takto vedome nekonal a opakovane nezaplatil mesačné poistné platby na účely sociálneho poistenia v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení, hoci mal k dispozícii finančné prostriedky na vykonanie úhrady platieb sociálneho poistného a platby vykonať mohol, kde takto nezaplatil na účet vedený v Štátnej pokladnici pre Sociálnu poisťovňu pobočka Zvolen, ulica Š. Moyzesa 1369/52, IČO: 30 807 484 zákonné sociálne poistné v úhrnnej výške 6 305,64 €,

- za obdobie od 04. decembra 2012 až do 08. februára 2021 takto vedome nekonal a opakovane nezaplatil mesačné poistné platby na účely zdravotného poistenia v zmysle ustanovení zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v platnom znení, hoci mal k dispozícii finančné prostriedky na vykonanie úhrady platieb sociálneho poistného a platby vykonať mohol, kde nezaplatil zdravotné poistné celkom vo výške 6.623,59 € na ujmu a úbytok príjmov pre Union zdravotnú poisťovňu, a. s. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava 814 53, IČO: 36 284 831 a spolu tak napriek tomu, že tak konať mal a mohol, nevykonal platby na zákonné sociálne a zdravotné poistné v úhrnnej sume 12.929,23 €.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. l), n) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 53 ods. 1 Trestného zákona trest domáceho väzenia vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov. Po dobu jeho výkonu bol obžalovaný povinný zdržiavať sa nepretržite v čase osobného voľna od 00.00 hod. do 24.00 hod., každý deň vo svojom obydlí v byte č. 6 nachádzajúcom sa na 2. poschodí, vo vchode č. 10 na ulici Nám. L. Štúra č. 5949/10, LV č. XXXX, H. H., výlučným vlastníkom bytu je družka I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. H., F. A. G. J. XXXX/XX, vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, a to:

- osobným identifikačným zariadením podľa § 4 zákona č. 78/2015 Z. z.,
- zariadením na kontrolu prítomnosti obžalovaného v určený čas a na určenom mieste podľa § 5 zákona č. 78/2015 Z. z.

Podľa § 51 ods. 3 písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 53 ods. 4 Trestného zákona okresný súd uložil obžalovanému počas výkonu trestu domáceho väzenia povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlh na poistnom podľa svojich možností.

Obžalovaný doručil okresnému súdu odvolanie do výroku o treste, v ktorom namietal uložený trest domáceho väzenia a jeho výmeru. Okresný súd podľa jeho názoru nezohľadnil všetky okolnosti prípadu, ani prípadné poľahčujúce okolnosti.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie v zákonnej lehote aj prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „prokurátor“), a to do výroku o treste v neprospech obžalovaného. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že v písomnom vyhotovení rozsudku sú chyby pri označení ustanovenia Trestného zákona (nesprávne počas skúšobnej doby a nesprávne podľa § 51 odseku 3 písm. e) Trestného zákona, ale správne malo byť podľa § 51 odsek 4 písm. e) Trestného zákona). Obžalovaný sa dopustil uvedeného skutku počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia v inej trestnej veci za

úmyselnú majetkovú trestnú činnosť, preto navrhoval obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody. Nesprávne podľa jeho názoru okresný súd prihladol duplicitne na vyhlásenie obžalovaného o vine ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) a písm. n) Trestného zákona. Zároveň poukázal na skutočnosť, že obžalovaný bol opakovane odsúdený za úmyselnú majetkovú trestnú činnosť, ktorú páchal po dlhší čas na viacerých dotknutých subjektoch a počas plynutia skúšobnej doby. Z tohto dôvodu dal na zváženie, či u obžalovaného nie je potrebné uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody. Navrhol preto, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) a e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol s prihliadnutím na uvedené skutočnosti.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol vyhovieť odvolaniu, zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že s alternatívnym trestom síce súhlasí, ale mohol mu byť uložený aj trest povinnej práce, aby bol viac prospešný pre spoločnosť. Svoj dlh chce uhradiť, má už s poškodenou spoločnosťou dohodnutý splátkový kalendár. Snaží si nájsť prácu v zahraničí. V prípade uloženia trestu povinnej práce, ten by vedel vykonávať aj popri práci v zahraničí. Jeho partnerka má dlhodobé psychické problémy a spolu ešte vychovávajú maloletého päťročného syna.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, zistil, že odvolanie obžalovaného a prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Trestného poriadku, odvolania boli podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Krajský súd konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa, konanom dňa 14. 06. 2023, v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Následne okresný súd v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku a uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine, ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku len výrok o uloženom treste.

Pri preskúmvaní výroku o treste odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu nepostupoval správne, preto podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku o jeho uložení rozsudkom sám tak, ako je uvedené vo výrokovej časti.

Pokiaľ ide o ukládanie trestu, odvolací súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu, pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom prokurátora, že trest domáceho väzenia v prípade obžalovaného nebude dostatočným trestom s poukazom na jeho kriminálnu minulosť, či skutočnosť, že prejednávaného trestného činu sa obžalovaný dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že i keď obžalovaný spáchal trestný čin v čase plynutia skúšobnej doby, táto skutočnosť nemôže byť dôvodom na neuloženie trestu domáceho väzenia, či iného alternatívneho trestu. Uvedená skutočnosť bráni súdu uložiť opätovne podmienený trest odňatia slobody. Odvolací súd je presvedčený, že aj v takých prípadoch je možné zabezpečiť náprava páchatela a jeho motivácia k riadnemu životu uložením alternatívneho trestu lepšie ako pôsobením najprísnejšieho druhu trestu, ktorý by postihoval aj jeho rodinu. Z týchto dôvodov nepovažoval odvolanie prokurátora za dôvodné.

V prípade obžalovaného však okresný súd nesprávne aplikoval ust. § 51 ods. 3 písm. e) Trestného zákona, ako na to správne poukázal aj prokurátor v podanom odvolaní. Rovnako nesprávne uviedol, že obžalovanému ukladá povinnosť zaplatiť počas výkonu trestu domáceho väzenia v skúšobnej dobe dlh na poistnom. Uvedená časť výroku je zmätočná vzhľadom na to, že počas výkonu trestu domáceho väzenia žiadna skúšobná doba neplynie. Okresný súd napokon nesprávne určil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď obžalovanému priznal dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, t. j., že sa priznal k trestnému činu a úprimne ho oľutoval, a podľa § 36 písm. n) Trestného zákona, t. j., že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 55/2016 z 27. 06. 2017 vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a jeho následné prijatie súdom samo o sebe nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Trestného zákona, ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Trestného zákona, v opačnom prípade by išlo o duplicitné zohľadňovanie rovnakej okolnosti. Správne preto mal okresný súd priznať obžalovanému iba jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, t. j., že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený. Za vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností nebol dôvod postupovať podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona.

Krajský súd napokon dospel k inému záveru ako okresný súd, pokiaľ ide o druh trestu. Zo správy z predbežného šetrenia 1Pr 33/2023 z 06. 06. 2023, vypracovanej probačným a medičným úradníkom vyplýva, že formálne síce boli splnené podmienky pre uloženie trestu domáceho väzenia, avšak už počas tohto šetrenia obžalovaný prejavil záujem a vyjadril súhlas s trestom povinnej práce. Aj vzhľadom na to, že chce pracovať v zahraničí, a tak uhradiť svoje dlhy, bol by v takom prípade trest domáceho väzenia ťažko vykonateľný, resp. uvedený druh trestu by obžalovanému neumožnil po dobu jeho výkonu zamestnať sa mimo územia Slovenskej republiky. Z tohto dôvodu považoval odvolací súd za primeraný trest povinnej práce, ktorý uložil obžalovanému vo výmere 200 hodín, t. j. v hornej polovici zákonom ustanovenej sadzby. Pri jeho ukladaní zohľadnil vyrovnaný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona). Podmienky na uloženie tohto druhu trestu boli splnené s poukazom na závažnosť spáchaného prečinu nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona, ktorého horná hranica trestnej sadzby je tri roky. Rovnako bolo preukázané, že obžalovaný nie je práceneschopný alebo invalidný. Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu lepšie splní účel trestu ako okresným súdom uložený trest domáceho väzenia. Zároveň umožní obžalovanému, aby zabezpečil svojich rodinných príslušníkov, vrátane vyživovacej povinnosti voči svojim deťom a v neposlednom rade mu umožní, aby splatil svoj dlh na poistnom, pričom túto povinnosť mu uložil odvolací súd v súlade s § 55 ods. 1 a § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona s tým, že ak uvedenú povinnosť nespĺní alebo nebude viesť riadny život, dôjde k premene uloženého trestu povinnej práce na nepodmienený trest odňatia slobody v súlade s § 54 ods. 4 Trestného zákona.

Takto uložený druh trestu, vrátane jeho výmery, obsahuje v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, zároveň postačuje na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Trestného zákona a zodpovedá aj všetkým ďalším zákonným ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukládanie trestov.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.